

Inatsisartunut ilaasortaq
Bjørk Lange Olsen, Demokraatit

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 140-2023-mut akissut

Asasara Bjørk Lange Olsen

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngortinneqarsimasut qujassutigaaqka. Apeqqutit issuarneqarput ataanilu akineqarlutik.

11-10-2023
Suliap normua 2023 - 24034
All. nr. 23453288

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. SANA-mi nuna tamakkerlugu meeqqanut immikkoortortaqaqfeqalernissamik isuma sumut killippa?

Akissut:

Covid-19-ip nalaani meeqqanut immikkoortortaqaqfiup aallartinnissaa kinguartinneqarsimavoq, aallarteqqinneqarporli. Pilersaarummut najoqqutassaq nutartigaq maanna suliarineqaleruttorpoq naatsorsuutigineqarporlu 2023-mi kvartalip sisamaata naannginnerani naammassineqassasoq. Meeqqat immikkoortortaqaqfiannik pilersitsiniarluni Dronning Ingridip Napparsimavissuata annertuumik allanngortiternissaata pisariaqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, taamaattorli atorfiit nutaat inuttassarsiuunneqarumaarput kiisalu annikinnerusumik pisiniartoqarumaarluni.

a. Meeqqanut immikkoortortaqaqfimmii timikkut aammalu tarnikkut napparsimasut tigummineqartassappat?

Akissut:

Aallaaviatigut meeqqat uninngasut tamarmik 18-it ataallugit ukiullit (napparsimasut nakorsaatitortinneqartut, pilatsissimasut aamma tarnikkut napparsimasut) meeqqanut immikkoortortaqaqfimmii ataatsimoortinneqassapput. Tarnimikkut napparsimasut sumiiffissaat maanna pilersaarusioneqaleruttorpoq, taamaattorli tassani immikkoortortaqaqfimmii immikkut ittumi meeqqat tarnimikkut napparsimasut uninnganissaat periarfissaavoq.

2. 2023-imut aningaasanut inatsimmi takuneqarsinnaavoq, meeqqanut immikkoortortaqaqfik arfineq-pingasunik siniffeqassasoq. Naalakkersuisut nalilerpaat, tamanna naammassasoq?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik sulisut amerlassusilerneqarnerannut tunngatillugu maannakkut aningaasaliissutit aallaavigalugit sulineq ingerlappaat, tassani siniffiit arfineq-pingasut matussuserneqarput. Ukiuni kingullerni Dronning Ingridip Napparsimmavissuani agguaqatigiissillugit meeqqat pingasut - sisamat uninngasarsimapput. Meeqqat amerlanerusut unitsinnagit katsorsarneqartarsimapput, taamaattumillu pisariaqanngitsumik unitsinneqarnatik

napparsimasunut akunnittarfimmuat attuumassuteqartarsimallutik. Taamaaliorneq meeqqanut meeqqallu ilaqutaannut qajassuussinerukkajuttarpoq.

a. Qanoriliuuseqarnialersaartoqarpa, piffissap ilaani siniffiit arfineq-pingasut saniatigut pisariaqartitsisoqalissagaluarpat?

Akissut:

Piffissat ilaanni RS-virus pissutigalugu annerusumik artukkiisoqartillugu siniffiit arfineq-pingasut sinnerlugit pisariaqartinneqarsinnaapput. Taamaattoqassappat pisariaqartitsineq iliuuseqarfiginiarlugu siniffiit nakorsartittunut immikkoortortaqaqfimmii atorineqassapput.

3. Suliniutit suut, Peqqinnissaqarfiup kukkuluttorneratigut meeqqat toqusarnerat pinngitsoortinniarlugu Naalackersuisut iliuuseqarnissatut nalilerpaat?

Aallarniutit oqaatigineqassaaq ukiuni kingullerni Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartuni meeqqat kukkusumik katsorsarneqarnerup malitsigisaanik toqusoqarsimanera pillugu sulianik aalajangiisoqarsimaneranik Naalackersuisut ilisimatinneqarsimannngimmata. Napparsimasunik katsorsaanermik pitsanngorsaanaissaq peqqinnissaqarfimmit sulissutigineqaannaavittarpoq. Imm. 1-imi nassuarneqartutut meeqqanut immikkoortortaqaqfimmik pilersitsinikkut meeqqanut suliaasaqarfik sulissutigineqarpoq. Ajornanngippat meeqqanik katsorsaanermut paaqqutarinninnermullu tunngatillugu immikkut ittumik ilinniaqqissinnaasunik immikkoortortaqaqfimmi nutaami aalajangersimasunik sulisoqalernikkut suliatigut nukittorsaanaissaq suliniummi ilaatigut anguniarneqarpoq. Sulinerup naleqquttumik aaqqissuunnissaa ingerlaavartumik sulissutigineqarpoq, taamaalilluni meeqqanik katsorsaaniarnermi immikkut unammilligassat immikkut ittumik eqqarsaatigineqassammata. Meeqqat nappaataannut tunngatillugu ukiuni kingullerni nakorsanik immikkut ilinniarsimasunik aalajangersimasunik sulisoqarnissap ajornarsimanera pissutigalugu suliaasaqarfimmi ineriartortitsiniarneq killilersorneqarpoq.

a. Taamaattoqartillugu qanigisaasut tarnip pissusaanik immikkut ilisimasalimmik ikiorneqarnissaannut pisinnaatitaaffeqarpat?

Akissut:

Qanigisaasut immikkut pisinnaatitaaffeqanngillat uani immikkut tarnik pissusaanik ilisimasalimik oqaloqateqarnissamut ikiugasuarneqarnissamullu, kisiannili Peqqinnissaqarfik oqaloqateqarnissamut neqerooruteqartarpoq peqqinnissaqarfimmi sulisumik tassanilu siunnersorneqartarput suut ikiugasuarneqarnissamut periarfissaasut pillugit aqqutissiorneqarnissaat pillugu. Inunnut aliasuuteqartunut neqerooruteqarpoq, tassani eqqaaneqarsinnaapput: kommunimi najugaqarfigisami ikiugasuortoqartarpoq aamma soorlu Nuummi Det Nationale Sorgcenter/Alisoqatit neqeroorutigisaannik aliasuuteqartunut cafeqarpoq. Tamatuma saniatigut oqarasuaat atorlugu siunnersuisarfik Tusaannga ulloq unnuarlum ammasarpoq, tamanna artorsaatteqarluni nalaataqarnikkut innuttaasut tamarmik siunnersortinniarlutik sianerfigisinnaavaat.

b. Taamaattoqartillugu qanigisaasut taarsiivigineqarnissamut tunngatillugu sunik pisinnaatitaaffeqarpat?

Akissut:

Pisortatigut peqqinnissaqarfimmi peqqinnissamut tunngasutigut sullissisup katsorsaasimaneranut tunngatillugu napparsimasup naammagittaalliuuteqarneranut atatillugu taarsiiffigitinnissaq pillugu qinnuteqarnissaq periarfissaavoq. Annertuumik anniaateqarnermut imaluunniit kukkusumik katsorsartittoqarnerata malitsigisaanik aningaasatigut annaasaqarsimanermut taarsiullugu taarsiissuteqartoqartarpoq. Napparsimasup naammagittaalliuutaa inaarutaasumik aalajangiivigineqareeraangat taarsiiffigitinnissaq pillugu qinnuteqaat aatsaat suliarineqartarpoq. Peqqinnissamut tunngasutigut katsorsaanermt tunngatillugu naammagittaalliortoq napparsimasutut naammagittaalliuutimini ilaleneqarsimaguni imaluunniit peqqinnissaqarfiup taarsiinissamut akisussaatisumik atugaqalersitsilluni iliuuseqarsimaneranik naammagittaalliortoq arlaatigut uppersaasannaaguni, aatsaat taarsiiffigineqarnissamut qinnuteqaammi nalinginnaasumik taarsiiffigitinnissaq pillugu aalajangiisoqarsinnaavoq. Taamaattorli napparsimasup naammagittaalliuutaanik tunniussisoqartinnagu taarsiiffigitinnissaq pillugu qinnuteqartoqarsinnaavoq.

4. Peqqinnissaqarfiup kukkuluttorneratigut alianartumik pisoqarnera tusagassiutitigut MIO-mit ulloq 26. September 2023 eqqaaneqartoq paasilluarniarlugu Naalakkersuisut misissuinissamik eqqarsaateqarpat?

Akissut:

Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqquussaanera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 27, 18. november 2010-meersumi, Inatsisartut Inatsisaanni nr. 2-mi 29. maj 2012-imi allannguuteqartinneqartumi Inatsisartut aalajangersaasimapput Nunatsinni Nakorsaaneqarfik arlaannaanulluunniit attuumassuteqarnani Kalaallit Nunaanni peqqinnissamut tunngasutigut sulinermt nakkutilliisutut oqartussaasusooq. Tamanna Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni tunngaveqarpoq, tassani § 7-imi allassimavoq "*Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup peqqinnissamik suliaqarnermt tunngasut peqqinnissaqarfimmi sulisorisanit suliffigineqartut tamaasa nakkutigisarai.*"

Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 17-imi allassimavoq: "*Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup suliat napparsimasut naammagittaalliuutaannut tunngasut Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartunut maleruagassat naapertorlugit tigussavai piareersarlugillu.*" Soorlu Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup sulinera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni § 19 naapertorlugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfik qaqugukkulluunniit aamma nammineerluni peqqinnissamut tunngasutigut sullissisup sulineranut tunngatillugu sulianik qaqitsisinnaavoq.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik napparsimasut naammagittaalliuutaannik suliarinnittarpoq tamatumani nakkutilliineq ingerlatalarugu. Peqqinnissaqarfimmi naammagittaalliuutit pillugit nalunaarussiaq kingulleq 2017-2021-meersooq tamanut saqqummiunneqareerpoq aamma Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup nittartagaani nassaarineqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut nakkutilliinermik suliaqarnissaq eqqarsaatiginngilaat, taamaattorli oqartussaasut inatsimmi aalajangersarneqarsimasut tapersorsorpaat.

**5. Pineqartumut Naalackersuisut allanik suliamut soqutiginaartunik
paasisutissiisinnaanerlutik?**

Akissut:

Naamik. Naalackersuisut allanik ilanngussassaqaqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Agathe Fontain

Peqqinnissamat Naalackersuisoq